

TALOUSARVIOALOITE 691/2004 vp

Määrärahan osoittaminen rakentamistekniikan diplomi-insinöörikoulutuksen sekä siihen liittyvän tutkimuksen käynnistämiseen Oulun yliopistossa

Eduskunnalle

Valtioneuvosto lakkautti 13.8.1996 tekemällään päätöksellä Oulun yliopiston rakentamistekniikan osaston. Tämän päätöksen mukaisesti rakennusalan diplomi-insinöörikoulutus ja tutkimus loppuivat Oulun yliopistossa 31.7.2001. Ainoat alan opetusyksiköt ovat päätöksen jälkeen Helsingin ja Tampereen teknillisten korkeakoulujen opetusyksiköt.

Oulussa valmistui vuosittain noin 40 rakentamistekniikan diplomi-insinööriä. Lopettamispäätöksen perusteluna mainittiin 1990-luvun puolivälissä alalla vallinnut työttömyys. Tämä perustelu ei ole pitänyt enää voimaansa. Koulutuksen puute aiheuttaa jatkuvaa diplomi-insinööripulaa rakennusalan Pohjois-Suomen työnantajille sekä julkisella että yksityisellä sektorilla. Pohjois-Suomesta ei juurikaan etsiydytä opiskelemaan olemassa oleviin Etelä-Suomen yliopistoyksiköihin, eivätkä Etelä-Suomen opiskelijat valmistuttuaan juurikaan hakeudu töihin Pohjois-Suomeen.

Oulun yliopiston yksikön lakkauttaminen soti jo päätöksentekohetkellä maan tasapuolista kehittämistä vastaan. Myös nykyiseen hallitusohjelmaan on kirjattu useita aloitetta tukevia linjauksia: "yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen aluevaikutusta vahvistetaan", "alueiden osaamista, yrittäjyyttä ja työllisyyttä vahvistetaan", "alueellisen kehittämisen ohjelmiin osoitetaan riittävät taloudelliset voimavarat", "edistetään rakentamisen laatua" jne.

Uutena osiona Oulun yliopiston teknilliseen tiedekuntaan tulee järjestää puutekniikan diplomi-insinöörikoulutus ja siihen liittyvä tutkimus. Mekaaninen metsäteollisuus hankkii edelleen merkittävän osan maamme vientituloista. Alan ongelmana on vientituotteiden alhainen jalostusaste. Puuston kokonaistilavuudesta noin 30 % sijaitsee Pohjois-Suomessa, mutta mekaanisesta metsäteollisuudesta vain 10–15 %. Yksi suuri syy tähän vääristymään on juuri koulutuksen puute alueella. Alan koulutusta tulee näilläkin perusteilla ohjata Pohjois-Suomeen ja ennen kaikkea Oulun yliopistoon.

Suomen Rakennusinsinöörien Liiton teettämät useat tutkimukset tukevat myös koulutuksen aloittamista Oulussa. Vuonna 2002 tehdyn tutkimuksen mukaan rakennusalan diplomi-insinöörin tarve on vuoteen 2006 mennessä keskimäärin 185 vuodessa. Valmistuvien määrä nousee vuoteen 2006 mennessä noin 130:een vuodessa. Näissä luvuissa ovat mukana vain yritysten tarpeet. Julkisen sektorin tarpeet tulevat vielä tämän tilaston lisäksi. Vajaus pahenee vuosittain eläkkeelle siirtyvien alan ammattilaisten määrän kasvaessa. Selvityksessä ei ole myöskään arvioitu uusien tehtävien aiheuttamaa diplomi-insinöörin lisätarvetta.

Oulussa sijaitsee joukko maamme eturivin rakentamisalan suunnittelutoimistoja, joilla on myös merkittävää vientitoimintaa. Jatkossa rakentamisalan vienti suuntautunee myös pohjois-

seen Barentsin alueelle, jossa tarvitaan mm. arktisen rakentamisen erityisosaamista. Tämän alan koulutus ja tutkimus on luontevaa sijoittaa Oulun yliopistoon.

Kansakuntamme varallisuudesta suuri osa on kiinteistöissä. Maassamme ei ole kiinteistöalan korkeakouluopetusta ja alan tieteellistä perustutkimusta. Oulun yliopisto soveltuisi moni- ja poikkitieteellisesti suuntautuneena korkeakouluna myös tämän alan pioneeriksi.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2005 talousarvioon momentille 29.10.21 lisäyksenä 2 000 000 euroa rakentamistekniikan osaston uudelleen käynnistämiseen Oulun yliopistossa.

Helsingissä 24 päivänä syyskuuta 2004

Lyly Rajala /kok